

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în cadrul Procuraturii de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către inculpatul Turinin Alexandr, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Turinin Alexandr Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxx, str. xxxxx, 32, bloc. x, ap. x.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 28.04.2017 – 29.05.2017 (prima instanță);
2. 19.06.2017 – 13.09.2017 (instanța de apel);
3. 14.11.2017 – 20.12.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 29 mai 2017, Turinin Alexandr a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 187 alin. (2) lit. e), 320¹ Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în baza:

- art. 27, 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, sub formă de 5 ani închisoare, fără aplicarea amenzii.

- art. 320¹ Cod penal, sub formă de 2 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Turinin Alexandr pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Turinin Alexandr, având căsătoria înregistrată cu Turinina Ecaterina prin actul Oficiului Stării Civile nr. 285 din 16.06.2001, cu care au locuit împreună și cu 2 copii minori - Xxxxxx a.n. xxx și XXXX xxx a.n. xxxxx, pe adresa: mun. Xxxxxx, str. xxxx, ap. xxx, și în privința căruia au fost stabilite restricții ca agresorul în familie prin încheierea Judecătoriei Bălți din 19.01.2017 și ordonanța de protecție eliberate în favoarea victimelor de familie Turinina Ecaterina și Xxxxxx XXXX a.n. XXXX, fiind obligat

să părăsească locuința victimelor și de a nu se apropia timp de 90 de zile la o distanță mai mică de 100 m de victime, precum și fiind prevenit despre consecințele neexecutării hotărârii judecătorești și ordonanței de protecție, prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, la data de 08.03.2017, aproximativ la ora 20:50, Turinin Alexandr, fiind în stare de ebrietate alcoolică, sub pretextul să se clarifice cu faptul că este chemat la procuror pentru înaintarea învinuirii, la data de 09.03.2017 s-a prezentat la locul de muncă a lui Turinina Ecaterina - magazinul „Stelvadia”, amplasat în mun. Bălți, str. Malinovschi 25, a intrat în magazin, în care la momentul acela se aflau soția lui, fiul lui minor Xxxxxx XXX și fiica lui minoră Xxxx Xxxxxx, apropiindu-se de ultima, a turnat peste capul acesteia apă din sticlă și a lovit-o cu capul de mobilă, a răsturnat de pe rafturi produse, și s-a apropiat de către minora Xxxxxx Xxxxxx la o distanță mai mică de 100 m, adică intenționat nu a executat măsurile de protecție stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie din 19.01.2017.

Tot el, fiind în stare de ebrietate alcoolică, activând în scopul îndreptat spre sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, la data de 08.03.2017, aproximativ la ora 20.50, aflându-se în incinta magazinului „Stelvadia”, amplasat în mun. Bălți, str. Malinovschi 25, în care la momentul acela se aflau clienții magazinului, soția lui, Turinina Ecateriana, fiul lui minor, XXX Xxxxxx și fiica lui minoră, Xxxxxx Xxxxxx, apropiindu-se de ultima, a turnat peste capul acesteia apă din sticlă și i-a aplicat o lovitură cu palmă peste cap, apoi a lovit-o cu capul de mobilă, a răsturnat de pe rafturi producția, după care a ieșit afară, s-a uitat în jur, convingându-se că nu sunt camere de înregistrare, apoi a intrat în magazin, s-a apropiat de aparatul de casă, de unde, în mod deschis a luat banii în sumă de 500 lei, punându-i în buzunarul din urmă a blugilor în care era îmbrăcat, apoi a mai luat 2 pachete de țigări „Malboro”, la prețul de 25 lei pentru un pachet, iar în total în valoare de 50 de lei, pe care le-a pus în buzunarul inferior al scurtei sale, și la cererea de a pune banii și țigările la loc, nu a reacționat, după ce cu bunurile sustrase care aparțin magazinului „Stelvadia” în valoare totală de 550 lei, s-a îndreptat spre ieșire, însă nu a reușit să ducă până la capăt intenția sa criminală, deoarece din cauză independentă de voința sa, aceasta nu și-a produs efectul, fiind stopat la ieșirea din magazin de către colaboratorii de pază „Alfin Protect”, la cerințele cărora și a soției a scos din buzunarele sale banii în sumă de 500 lei și 2-ă pachete de țigări „Malboro”.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. e) Cod penal – tentativa de jaf, adică tentativa la sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, precum și în baza art.

320¹ Cod penal – neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în procuratura mun. Bălți, Rîmari Cristina, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în latura ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la Turinin Alexandr să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile suportate pentru acordarea serviciilor specialistului în sumă de 84 lei, pentru examinarea medico-legală complexă a persoanei și a documentelor medicale pentru aprecierea gravității vătămarilor corporale în cadrul raportului de constatare nr. 166 din 10.03.2017.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- deși în partea descriptivă a sentinței instanța de judecată amănunțit se expune la capitolul cheltuielilor judiciare, această chestiune este omisă în totalitate în dispozitivul sentinței, or potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, care stipulează că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, iar conform prevederilor art. 397 pct. 3) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare, precum și a celei de achitare sau de încetare a procesului penal, trebuie să cuprindă dispoziția referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, ceea ce lipsește în dispozitivul sentinței în cauză;

- de către prima instanță au fost ignorate și prevederile art. 227 Cod de procedură penală, precum și dispozițiile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, în astfel de circumstanțe, este neîntemeiată soluția instanței în partea ce ține de respingerea încasării cheltuielilor suportate pentru efectuarea constatării medico-legale a părții vătămate Xxxxx Xxxx în sumă de 84 lei, or, cheltuielile date au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal.

3.2. Inculpatul Turinin Alexandr, care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, cu aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blânde, invocând că:

- sentința a fost adoptată cu încălcarea drepturilor inculpatului, precum și a normelor legale. Instanța nu a luat în considerare, că inculpatul a recunoscut vinovăția pe deplin, iar pedeapsa urma a fi aplicată prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, însă s-a omis acest fapt, din care considerent i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că cheltuielile suportate pentru efectuarea raportului de constatare, în suma indicată în raportul dat, nu urmează a fi încasate de la inculpatul Turinin Alexandr, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar

pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Această concluzie, instanța de apel a întemeiat-o pe dispozițiile art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. Dispoziția alin. (2) ale aceleiași norme stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, s-a reținut că în cauza dată au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă de 84 lei la efectuarea constatării medico-legale nr. 166 din 10.03.2017, care au fost ordonate de către organul de urmărire penală, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul din apelul procurorului, precum că instanța în dispozitivul sentinței nu s-a expus în privința cheltuielilor judiciare, menționând în acest sens că prima instanță în partea descriptivă a sentinței s-a expus în mod amănunțit asupra solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, motivând pe deplin concluzia de respingere a solicitării date, cu invocarea prevederilor legale aplicabile situației date.

La fel, instanța de apel a conchis că sunt nejustificate argumentele inculpatului că acesta a recunoscut vinovăția și pedeapsa urma să-i fie aplicată prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din prima instanță din 20.05.2017 (f.d. 139), inculpatul Turinin Alexandr până la începerea cercetării judecătorești nu a înaintat cerere privind examinarea cauzei în procedura specială prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Totodată, s-a notat că este neîntemeiată susținerea avocatului participant în instanța de apel, precum că în prima ședință, inculpatului Turinin Alexandr nu i-a fost explicată ordinea examinării cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind indicat că în ședința din 20.05.2017 inculpatul a fost asistat de avocatul Pralea G., care urma să-i acorde inculpatului asistență juridică calificată și să-i ofere înainte de ședința de judecată consultație juridică, inclusiv să-i explice posibilitatea judecării cauzei în procedura simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a menționat că inculpatului Turinin Alexandr i s-a aplicat o pedeapsă echitabilă, fiind individualizată conform cerințelor legale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formușatii Andrei, care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și solicită casarea parțială a acesteia, în latura cheltuielilor judiciare, cu dispunerea încasării în beneficiul statului de la Turinin Alexandr a cheltuielilor de judecată în sumă de 84 lei, invocând că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- este neargumentată respingerea încasării de la Turinin Alexandr în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 84 lei;
- aceste cheltuieli au fost suportate de către stat pentru efectuarea expertizei medico-legale a victimei, inclusiv, la solicitarea avocatului în interesele inculpatului în cadrul pregătirii poziției de apărare a celui din urmă;

- art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, indică expres, că părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept să înainteze cerere despre efectuarea expertizei pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor. Totodată, conform art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Punctul 1) alin. (2) al aceluiași articol, prevede, că cheltuielile judiciare cuprind sumele pătite sau care urmează a fi plătite experților. Art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală indică, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

- conform art. 228 alin. (3) Cod de procedură penală, expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. La fel, în sensul dispozițiilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului;

- deoarece inculpatul Turinin Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate lui, cheltuielile judiciare, suportate pentru efectuarea expertizei sus-indicate, urmează să fie încasate de la acesta;

- atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au verificat obiectiv necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând hotărâri neargumentate în această latură.

5.2. Inculpatul Turinin Alexandr, care fără a indica nici un punct ce prevede temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, în latura pedepsei, invocând că:

- de către instanțele de judecată nu a fost luat în considerare faptul că pe parcursul urmăririi penale și-a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, fiind încheiat cu procurorul un acord de recunoaștere a vinovăției, astfel în privința acestuia urma a fi aplicată pedeapsa prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, fapt ce s-a omis, fiindu-i aplicată o pedeapsă prea aspră.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursuri ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

6.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror, în care acesta invocă incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a solicitării procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, precum și motivele specificate în acest aspect, descrise la pct. 5.1 a prezentei decizii, Colegiul penal lărgit atestă că nu se confirmă, iar criticile înaintate sunt neîntemeiate constituind opinia subiectivă a recurentului, or instanța de apel în decizia sa (f.d. 186), s-a expus argumentat asupra acestor chestiuni ce țin de plata cheltuielilor judiciare, invocate și în prezentul recurs, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Instanța de recurs ordinar nu acceptă motivul invocat, precum că expertiza medico-legală a victimei a fost efectuată la solicitarea avocatului în interesele inculpatului în cadrul urmăririi penale, deoarece din scrisoarea (f.d. 15), și din raportul de constatare efectuat de medicul legist Macrițchi Serghei (f.d. 16), rezultă că s-a efectuat raportul la solicitarea OS al IP Bălți, locotenent de poliție Jelovschi A..

6.2. Ce ține de recursul inculpatului Turinin Alexandr, care deși nu indică nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, își manifestă dezacordul cu măsura de pedeapsă prea aspră stabilită, ce în opinia lui urma a fi aplicată prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece și-a recunoscut vinovăția, critici ce cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nementionate de recurent.

În acest sens, Colegiul penal conchide că alegațiile recurentului specificate sub acest aspect sunt neîntemeiate, or din materialele cauzei rezultă că deși la faza urmăririi penale inculpatul Turinin Alexandr și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, în ședința de judecată, conform procesului-verbal din 25 mai 2017 (f.d. 139, verso), după ce procurorul a dat citire rechizoriului, inculpatul Turinin Alexandr a declarat că învinuirea îi este clară, dar nu este de acord cu aceasta, prin urmare prima instanță corect a examinat cauza în procedură generală, stabilind pedeapsa după criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, iar instanța de apel just a menținut soluția acesteia, reținând în acest aspect și faptul că inculpatul Turinin Alexandr fiind asistat de apărătorul său până la începerea cercetării judecătorești nu a înaintat o cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, după cum invocă el în prezentul recurs ordinar.

Mai mult, la materialele cauzei nu a fost identificat nici un acord de recunoaștere a vinovăției, pe care recurentul pretinde că l-ar fi încheiat.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recursuri care ar fi afectat hotărârea atacată, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în cadrul Procuraturii de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei și de către inculpatul Turinin Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Turinin Alexandr XXXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 ianuarie 2018.**

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin